

odluke ravnateljstva, skrećući ih u uskom smjeru, koji je eventualno protivan interesima ove ili one umjetničke korporacije. Izlazeći iz veleuglednog ravnateljstva, u kojemu sada ostaju samo iskreni i zauzeti prijatelji hrvatske glazbene kulture, uklonit ću od sebe, a i od uglednog ravnateljstva i samu mogućnost pomisliti, da je ravnateljstvo Hrv. Glazb. Zavoda stvorilo bilo koju svoju odluku pod nekim utjecajem.»

Ravnateljstvo je, uvaživši ove razloge, prihvatilo ostavku g. dr. B. Širole i zaključilo mu izreći zapisničku zahvalnost za njegovu gotovo dvadesetgodišnju revnu i predanu djelatnost u ravnateljstvu. Žaleći, da se g. dr. Širola dijeli iza tolikih godina iz sredine ravnateljstva, ono se pouzdano nada, da će on i u buduće priklanjati pažnju ciljevima, oko kojih nastoji Hrv. Glazbeni Zavod, ne uskraćujući mu u danim zgodama svoju odličnu suradnju.

U smislu društvenih pravila ima se u današnjoj glavnoj skupštini izabrati pet članova ravnateljstva. Naime gospodi dru Pavlu Čulumoviću, dru Antunu Goglii, Vladoju Dukatu i ing. Rudolfu Vrbaniću, izabranim god. 1935. utrnulo je o koncu minule društvene godine njihov četiri-godišnji mandat, dok je peto mjesto ispražnjeno ostavkom g. dr. B. Širole. Isto se tako imaju danas izabrati tri člana revizionalnog odbora, u kojem su prošle godine bila gg. Mirko Breyer, Ivo Kugli i Viktor Quinz. Prema društvenim pravilima nema nikakove zapreke, da se ova gospoda biraju ponovno. Izvjestivši time o svemu, što je bilo važnije u vezi s umjetničkim, upravnim i gospodarskim poslovanjem ravnateljstva u minuloj godini 1938/39., molimo uglednu glavnu skupštinu, da izvoli ovaj izvještaj primiti na znanje. Primljen jednoglasno.

II. Računski zaključak za god. 1938/39. Stanje je bilo 600.427 D 37 p., stanje zaklada 27.671 D 69 p. Primljeno jednoglasno.

III. Tajnik čita prijedlog proračuna za god. 1939/40. U proračunu je predviđeno 437.794 D 60 p, što je primljeno jednoglasno.

IV. Izbor petorice članova ravnateljstva i trojice članova nadzornog odbora. Na prijedlog g. Rudolfa Matza bira skupština jednoglasno per acclamationem za članove ravnateljstva gg. dra Pavla Čulumovića, Vladoja Dukata, dra Antuna Gogliu, dra Milana Majera i ing. Rudolfa Vrbanića, a za članove nadzornog odbora gg. Mirka Breyera, Ivu Kugliu i Viktora Quinza.

Kako nije bio podnesen nikakav prijedlog, o kojemu bi se imalo raspravljati u eventualijama, zahvaljuje pretsjedajući prisutnima i zaključuje u 6 sati 55 časaka skupštinu, kojoj je sa strane redarstvenog ravnateljstva prisustvovao g. Rudolf Retl.

U Zagrebu, dne 31. listopada 1939.

Dr. A. Goglia.

Dr. Milan Majer.
Fran Lhotka.

Dvadeset i pet godišnjica smrti Ivana pl. Zajca (1831—1914).

Dr. Antun Goglia — Zagreb.

Hrvatski narod se svakom prigodom sjeća velikog skladatelja Ivana pl. Zajca i njegovih neprocijenivih zasluga što ih on imade za razvitak hrvatske muzičke kulture.

Već god. 1925. komemorirana je u hrv. narodnom kazalištu deset-godišnjica njegove smrti¹ a god. 1931. svečano su proslavile sve zagrebačke glazbene ustanove sto-godišnjicu njegova narodjenja. Tom prigodom je Sv. Cecilija priopćila obširan prikaz o životu i djelu tog zaslužnog kompozitora iz pera pisca ovih redaka.²

Dne 16. XII. 1939. navršilo je dvadeset i pet godina, što je Zajc umro, pa je posve opravdano, da se to dostojnim načinom proslavilo.

Ovaj spomen dan komemorirala je na svečani način zagrebačka filharmonija, koja je priredila u hrvatskom narodnom kazalištu dne 11. XII. 1939. svečani simfonijski koncert sa dirigentom Lovrom Matačićem.

Dr. Božidar Širola, bivši Zajčev učenik, držao je na početku priredbe spomen slovo, u kojem je toplim riječima prikazao u bitnim potezima svu veliku muzičku i organizatornu djelatnost, koju je Zajc razvio.

Od Zajčevih djela izvedena je „Velika romantična uvertira“. To se djelo odlikuje ljupkom melodikom, lakoćom u odvijanju muzičkih misli te sjajnom instrumentacijom.

Dupkom puno kazalište oduševljeno je odobrvalo tu izvedbu.

Osobito svečano i mnogostruko proslavila je ovu zgodu Družba Braće Hrvatskog Zmaja. Zajc je maime bio kao brat „Podtratski“ začasni član te družbe, pa ga je družba osobito cijenila i to svakom prigodom izkazivala.

Ponajprije priredila je družba na dan 13. XII. 1939. u 8 sati na večer u svojim društvenim prostorijama nad Kamenitim Vratima svečanu komemorativnu akademiju. Na ovoj akademiji sudjelovali su izaslanici svih zagrebačkih hrvatskih kulturnih i glazbenih ustanova, živi članovi Zajčeve obitelji i mnogi uzvanici.

Svečanu proslavu otvorio je toplim proslavom veliki meštar družbe, narodni zastupnik Milutin Majer iza kako je član družbe upravlj. Selec čitao molitvu za pokojnog Zajca. Iza toga je hrvatsko pjevačko društvo „Sloboda“ odpjevalo popularni Zajčev zbor „Zrinjsko-Frankopanka“.

¹ Vidi: dr. M. Nehajev: „Spomen slovo o Zajcu“ (Sv. Cecilija 1925. str. 11).

² Vidi: dr. Antun Goglia: Ivan pl. Zajc o stotoj godišnjici njegova narodjenja“ (Sv. Cecilija god. 1931. 1932. i posebno izdanje).

Odulje predavanje o životu i radu svečara održao je član družbe dr. Antun Goglia te istakao sve zasluge Zajca za razvitak hrvatske muzičke kulture.

U nastavku rasporeda otpjevala je operna pjevačica Nada Tončić dvije Zajčeve pjesme: „Vir“ i „Moja dika“ a operni pjevač, član družbe, Tošo Lesić „ariju Sulejmana“ iz opere „Nikola Šubić-Zrinjski“.

Profesorica dr. Zdenka Smrekar iznijela je u svom pjesničkom govoru više vrijednih osobnih uspomena na ovog velikog hrvatskog umjetnika, a istakla je i prijateljsku vezu, koja je postojala između njega i velikog hrvatskog pisca Augusta Šenoa.

Nakon otpjevanje Zajčeve skladbe „Himna Kralju Zvonimiru“ po hrv. pjev. društvu „Sloboda“, zaključio je svečanost veliki meštar družbe citirajući pjesmu prvog protonotara družbe Stjepana Širole, po kojoj se izražuje harnost, kojom se pokoljenja sjećaju svojih velikih sinova a među njima i Ivana Zajca. Burnim odobravanjem izrazili su prisutni zahvalnost družbi i sudjelujućima.

Dne 16. XII. 1939. na dan Zajčeve smrti položilo je izaslanstvo družbe, a na čelu joj Milutin Majer vijenac na spomen ploču, koju je družba god. 1925. postavila na kući pokojnika u Visokoj ulici.

Istog dana u jutro prisustvovali su Braća Hrvatskog Zmaja po svojim izaslanicima za dušnici u crkvi sv. Marka.

Najveće poštovanje i odlikovanje iskazala je družba, kad je priredila u svojim prostorijama izložbu djela, rukopisa, povelja i predmeta iz ostavine pokojnika, koji se odnose na njegov život i djelovanje.

Ova izložba bila je zanimljiva ne samo za muzičku publiku, već i za drugo gradjanstvo te za polaznike muzičkih učiona te ostalih zagrebačkih srednjih i ostalih škola.

Izložbu pripremili su: dr. Božidar Širola, članovi družbe dr. Antun Goglia: protonotar Viktor Mohr i gđica Marija Glogolja. Izložene predmete stavili su na raspolaganje: Gradski muzej, Hrv. glazbeni zavod, hrv. narodno kazalište, državna muzička akademija i pokojnikova obitelj.

Na čelu dvorane bilo je Zajčevo poprsje i njegov lik od kipara Frangeša, a sa obje strane bile su postavljene vitrine, u kojima su bili izloženi razni srebrni vijenci, dirigentski štapići, pokali, burmutice i ini predmeti, koje je Zajc primio kod raznih svečanih zgoda.

Na zidovima dvorane bile su obješene razne slike iz Zajčevog života, niz svomenica i vrpca od vijenaca, koje je Zajc dobio od raznih hrvatskih kulturnih i pjevačkih društava i ustanova. Na stolovima poredani su bili rukopisi raznih kompozicija. Izložen je bio rukopis prve Zajčeve opere „La Tirolese“ i njegove zadnje opere „Oče naš“; zatim originalne partiture opera: „Nikola Šubić-Zrinjski“, „Ban Leget“, „Lizinka“ i pastirske igre „Dubravka“. Zanimljiv je bio rukopis skladbe „San jedne jesenske noći na Jadranskom moru“ (op. 938) za sopran, alt, tenor, mješoviti zbor i dva orkestra. Bili su dalje rukopisi pjesama za jedan glas uz pratnju klavira: „O ti dušo“, „Oj vi magle“, „Miruj, miruj srce moje“ i „Cvati, cvati ružica“. Napokon bilo je izloženo više zborova te religiozna kantata „Uskrsnuće Isusovo“ (op. 905) za sopran, mješoviti zbor, harfu, orgulje i veliki orkestar i druge skladbe. Vidio se i Zajčev dnevnik, koji je maestro vodio o svojim djelima i o nekim značajnim događajima u svom životu.

Izložba je svečano otvorena dne 16. XII. 1939. u 11 sati prije podne.

Otvorenju prisustvovali su zastupnici Bana Hrvatske Banovine, banske vlasti, nadbiskupa, povjerenik grada Zagreba, i zastupnici svih hrvatskih kulturnih i glazbenih društava i ustanova.

Izložbu otvorio je kratkim proslavom veliki meštar u prisutnosti protonotara. Ova uspješna izložba trajala je četiri dana i bila je mnogo posjećena a naročito od mladjeg naraštaja.

U počast uspomene Ivana pl. Zajca priredio je Hrvatski glazbeni zavod društveni koncert dne 19. XII. 1939. Ovo društvo uvijek je sudjelovalo kod svake svečane proslave stanovitih zgoda u Zajčevu životu, jer je Zajc bio 37 godina ravnateljem društvene glazbene učione te tehnički ravnatelj društvenih priredaba te kao takav mnogo poradio za napredak društvene glazbene učione.

Na spomenutom koncertu izveo je zagrebački kvartet (Segedi, Graf, Arany i Fabbri) Zajčev gudački kvartet E-dur (op. 61.), po novoj redakciji dra Božidara Širole, koji je u III. dijelu (Scherzo) sastavio trio, da bude srednjim stavkom tog dijela.

Puna dvorana bučno je aklamirala djelo i izvadjače.

Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu takodjer je svečano proslavilo taj spomendan svog nekadašnjeg ravnatelja koji je stvorio hrvatsku operu.

Dne 22. XII. 1939. izvedena je popularna opera „Nikola Šubić-Zrinjski“, koja je u tu svrhu uvježbana bila.

Grad Dubrovnik takodjer se sjetio Zajca, koji je mnogo svojih skladba posvetio Jadranskom moru.

Priredbu organizirao je ogranak Družbe Braće Hrvatskog Zmaja. Na proslavi sudjelovao je gradski turistički orkestar i hrv. pjev. društvo „Dubrava“. Komemoracija bila je dne 13. XII. 1939. Predsjednik ogranka Vieko Svilokos govorio je o životu i radu velikog skladatelja. Zatim su se izvele neke Zajčeve skladbe. Pjevačica Mercedes Monopoli-Arneri otpjevala je dvije pjesme. Na koncu priredbe otpjevan je zbor „U boj“.

Kako saznajemo priređuje tim povodom pjevačka župa Lisinski hrv. pjev. saveza dne 30. I. 1940. u velikoj dvorani Hrv. glazb. zavoda komemorativni koncert, u kojem će se izvesti samo Zajčeve skladbe.

Iz svih tih proslava možemo zaključiti, da Zajc ni danas nije zaboravljen, što se najbolje vidi po tome, što se njegove kompozicije izvode u kazalištu i u raznim priredbama po cijeloj Hrvatskoj i što mu je današnja generacija zahvalna na njegovom velikom djelovanju oko unapređenja hrvatske glazbe.

Njegovo će ime dalje živjeti u hrvatskom narodu.